

CHRISTUS OF DIANA.

Het offerfeest van Diana is aanstaande. Duizenden bij duizenden hebben zich naar de arena begeven, om het mede te vieren. In de arena? Ja, want dit offerfeest zal groot zijn. Groot toch is de godin Diana, de vruchtbare moeder van welvaart en zegen! „Wat mensch is er toch, die het niet weet!” Doch er zijn lieden gekomen, die zeggen, dat zij *niets* is, dat zij niet *is*, dat hare vereders slechts stomme beelden van goud en zilver, hout en steen aanbidden, dat alle goden afgoden zijn en dat de eenige ware God Jezus Christus is, een gevloekte Nazarener, onder den stadhouder Pontius Pilatus genageld aan het kruis der schande op Golgotha. Een Jood, maar den Joden een ergernis; en zijne boden hebben den Grieken zijn Evangelie gebracht, maar het is hun een dwaasheid. Christus of Diana, het zal heden beslecht worden, wien men aanbidden zal, of men wierook werpen zal op het outer der groote godin of knielend aanbidden zal aan den voet van Golgotha's Kruis! Aardbevingen deden den bodem der stad schokken en scheuren, trotsche gebouwen stortten in en het hart bezweek den inwoners van angst over de dingen, die komen zouden. Zij vloden in de tempels en brachten den goden offeranden. Maar de priesters verklaarden, dat dezen vertoornd waren. Zij eischten geen bloed van stieren of kalveren, geen plengen van wierook en wijn, maar het bloed der verachters van hun naam, den dood van hun vijanden, de Christenen, en vóór deze geofferd waren aan hun toorn, konden de algemeene rampen geen einde nemen. En razend van woede bestormde men het paleis van den stadhouder en eischte van hem, dat hij de Christenen opsporen en ze verdolgen zou. Hij, voor zichzelf, — reeds lang had hij het geloof aan alle goden en godinnen als ballast uit de kinderkamer over boord geworpen, maar 's keizers edicten noodzaakten hem de goden van den staat voor het publiek te eeren; bovendien, die Christenen stoorden de algemeene rust en brachten het volk telkens tot uitbarsting. Offeren zouden ze óf sterven, en hij zond zijne jagers uit. Rijk was de vangst, en als dezen gedwongen worden te offeren, dan zullen de anderen, die niet in zijn handen vielen, hun voorbeeld volgen; als zij weigeren, dan zal hij hen pijnigen, hen dreigen met den wreedsten dood, zoodat hun en den overigen het hart bezwijken zal. En dat is het nu, wat die duizenden saambrengt: de Christenen zullen heden aan Diana offeren óf voor de wilde dieren geworpen worden. Reeds vroeg in den morgen heeft hij zijn rechterstoel bij de arena doen plaatsen en daarnaast het wierookaltaar, waarboven zich het beeld der godin verheft. Lang heeft hij geduld geoefend, maar beloften noch dreigingen vermogen iets op de halsstarrigen en zoo blijft hem dan niets over dan hen aan de woede der menigte prijs te geven en hen tot een afschrikwekkend voorbeeld voor anderen te stellen.

Daar zit hij neder. Reeds velen zijn voor hem verschenen en het woest gehuil en gebrul der duizenden, dat uit de arena tot hem doordringt, zegt hem, dat de wilde dieren hen verscheuren en dat het wreede volk zich aan dat bloedig schouwspel vergast. Het zegt hem, dat hij, de stadhouder van den beheerscher der wereld, de slaaf is van dat volk en zijn priesters, dat zij, die gevloekte Christenen, als *overwinnaars* sterven, want wat hij ook moge gedaan hebben, om hen te bewegen, dien Christus af te zweren, zij zijn Hem trouw gebleven *tot in den dood!* Zoo heeft die gekruiste Galileër den strijd gewonnen op hem, den verteenwoordiger van Romes keizer! En somber trekken zijn wenkbrauwen saam en hij verlangt vurig naar het einde.

Maar weder openen zich de rijen der speerdragers. De jeugdige priesteressen van Diana staren met ontzetting op het nu naderende slachtoffer, de ruwe krijgsknechten zelfs smoren een kreet van ontzetting, die uit hun gelederen opging en hij . . . ach, dat hij geen stadhouder van Rome, geen keizerlijk landvoogd ware! Met droeven blik, vol stomme vertwijfeling, staart hij op haar. Zóó jong, zóó schoon, dat gelaat zóó edel en zacht, die trekken zóó verheven, die blik zóó rein, ze doorboren zijn somber hart en zij komen zijn wroeging voltooiën!

Ja, inderdaad, zij komt hier om te offeren, haar jeugd, haar schoonheid, haar rijkdom, haar stand, haar liefde en trouw, haar lichaam en ziel, haar toekomst en haar leven aan . . . den Gekruiste op Golgotha.

Haar bruidegom aan haar zijde bidt en smeekt haar. Wat zou het toch beteekenen, een handvol wierook uit de cassette te nemen en te werpen in de vlammen, die daar opstijgen uit het outer van Diana? Immers al de liefde en de trouw te bezitten, en levenslang te genieten van dien edelen Romeinschen jonkman, wien de eere, de macht en de rijkdom van een consul of een prefect wacht! Immers in goud en glans, in liefde en weelde zich te baden aan zijn zijde? Immers wordt niets meer van haar gevegd, om zulk een leven te redden, dat het niet doove in den nacht van wreede foltering en van den zwarten dood. Immers, als ze die handvol geworpen heeft in de vlammen, dan zullen vader en moeder haar zegenen, hij, haar bruidegom, zal haar dubbel liefhebben, de grooten haars volks zullen haar eeren, de keizer zal haar zegenen, en voorts kan zij heengaan en in de stilte van haar binnenkamer Christus getrouw blijven en niemand zal het haar euvel duiden, dat zij den tempel der goden verwaarloost. Immers Doch zij weert den verleider af, die haar een gruwel is, ook al heeft haar hart hem lief. Zij heeft Hem gevonden, den Schoonste onder de menschenkinderen, en van het oogenblik, dat zij Hem vond, die haar ziel zocht, werd dat alles anders. Hoe? Zij zou Hem mishagen, den Bruidegom harer ziel, die haar liefhad met een eeuwige liefde en haar trok met goedertierenheid! Hem, die haar liefhad tot den dood, ja, tot den dood des kruises! Hem zou zij verloochenen voor de menschen! Immers, zij mag, zij kan het niet!

Haar jeugd, haar schoonheid maar zouden dan alleen de verwelkte rozen goed genoeg zijn om overgeplaat te worden in Gods gaarde!

Haar rijkdom, haar stand maar wat zijn ze bij de schatten in den hemel, waar geen mot bij komt en die geen roest verteert, en wenkt Hij haar niet toe met de krone der eere in zijne rechterhand?

Haar lichaam en ziel maar heeft Hij zijn heerlijk lichaam niet voor haar laten verbreken, heeft Hij zijne ziel niet voor haar uitgestort in den dood?

Haar toekomst en haar leven maar zal Hij haar niet kronen met een eeuwig, onvergankelijk leven, met eeuwige jeugd en onsterfelijk schoon!

Zeker, haar teederheid siddert voor het lijden en gruwel voor den dood, maar de donkere poort van den nacht des lijdens en des doods staat „op een kier” en daar doorheen blikkt zij omhoog Dáár wandelen ze voor den troon des Lams, zij allen, die uit de verdrukking gekomen zijn, in lange witte kleederen, met de palmtakken der overwinning in de hand en zij wenken haar en wuiven haar tegen en onder het bruisen van het nieuwe lied spreekt zij tot hen: „Ik bezweer u, gij dochters van Jeruzalem, indien gij mijnen liefste vindt, wat zult gij Hem aanzeggen? Dat ik krank ben van liefde!”

En nu, 'tis al gedaan! Zij heeft de hand afgeweerd, die haar de cassette met den wierook bood, den bruidegom, die haar liefde en trouw opnieuw bezwoer, die omstanders met hun medelijden, dien rechter met zijn genade, dien prefect, die haar in 's keizers naam rijkdom en eere verzeerde, dien Verzoeker, die haar de koninkrijken der wereld toonde en toezeide, als ze nederknielen zou en hem aanbidden! Zij heeft gekozen tusschen Diana en Christus!

CHRISTUS OF DIANA? . . .

Nog één oogenblik en zij treedt de arena binnen als een bruid, die uit haar slaapkamer treedt, fier en verheven, in het blinkend wit gewaad, met goud geborduurd rand omzoomd en met den gouden armband versierd, zóó treedt ze haar Bruidegom tegemoet. Een kreet van ontzetting plant zich voort langs de amphitheaters-gewijze geplaatste galerijen der toeschouwers, een dof gemurmel doorloopt de rijen, een huivering van eerbied en weerzin tevens deelt zich als electrisch aan allen mede.

„Bij Jupiter! Deze is al te schoon!” zoo barst een stem los.

Een woedende stier rent op haar toe. Zij ziet het ondiër komen. Eén oogenblik verbleekt zij, dan blikkt zij door de wolken. „Mijn liefste is mijn en ik ben zijn!” Het monster neemt haar op de horens, dan werpt het haar in de lucht. Weder rent het op zijn slachtoffer toe — vertrappt het. Een bloedende, vormlooze klomp ligt in het midden van de arena, en met een donkeren blik, in sombere stemming, verstrooit de menigte zich aan de poort, en met een vloek over de Christenen op het gelaat, begeeft zij zich zwijgend huiswaarts.

En de Christenen begraven haar in het diepst van den nacht en viëren in de catacomben weenend den zegepraal van het Kruis! De Man van Smarten, de Gekruiste op Golgotha, heeft overwonnen, zijne Kerk heeft getriomfeerd!

Diana is niet meer en Romes arena's liggen in puin. Zelfs de keizer legt zijn diadeem neer aan den voet van Golgotha's kruis en toch nog bieden Diana's priesteressen den Christenen wierook aan om het op de vlam van haar outer te werpen, nog eischt de wereld jeugd en schoonheid voor zich op, nog belooft zij liefde en trouw, stand en eere, rijkdom en lust, nog dreigt zij met verachting en armoede, kan het zijn met banden en dood. Nog vraagt Christus, of ook *gij* alles en allen haat, ja, zelfs het eigen leven om Jezus' en des Evangelies wil! Stel u gerust, ook duizenden martelaren konden zijne schatten van eeuwigen zegen en onverderfelijkheid niet uitputten: zijn doorboorde handen dragen nog een kroon, ook voor u!

Christus of Diana? . . .

Wij willen een ander onderschrift bij onze plaat schrijven:

Gij, maagden met den Christennaam!
Wanneer dat droef voor-dezen
Met de eigen proef ons wederkwam,
Wat zou *uw* keuze wezen?

En *gij*, Timotheüs! vraag het ook aan uw jongelingen!

P. J. K.

V A R I A.

Spot, Scherts, Ironie en Humor.

Het volgende is ontleend aan een Duitsch tijdschrift: *Spot* is de scherts van een dommen of gewonen geest, *scherts* de spot van een beschaafd verstand of van een man van de wereld, *ironie* de scherts van een diepdenker, *humor* de ironie van een dichterlijk brein.

Spot is een ruwe vuistslag, die builen achterlaat; *scherts* een speldeprik, die meer of minder diep in het vleesch dringt; *ironie* een krab als van doornen onder rozen, die maar even de hand schraamt; *humor* de pleister, die voor al die wonden helpt.

Tegen *spot* heeft de geestige man geen wapens; *scherts* wekt hem op tot weerstand; voor *ironie* moet hij het hoofd buigen; *humor* brengt hem tot vrijwillige onderwerping.

Spot komt voort uit zinnelijke gevoelens, *scherts* uit het verstand, *ironie* uit den geest, *humor* uit 't gemoed.

Spot is een bewijs van eene slechte, *scherts* van eene goede opvoeding; *ironie* getuigt van geleerde vorming; *humor* is het kenmerk van genie of dichterlijk gevoel.

LETTERKUNDIG PRIJSRAADSEL.

Verborgen namen van BEKENDE NEDERLANDERS.

Op zijn prachtige schimmel gezeten joeg de groote Napoleon over de vlakte. De liefde van het edele ros tot zijn onversaagden, koenen meester was zóó sterk, dat het de scherpe sporen, die het donkerroode bloed van de witte flanken deden sijpelen, nauwelijks voelde. De landerijen, zoo heerlijk begroeid met struikgewas en jong geboomte, werden met ontzaglijke snelheid doorloopen. Het edele dier vertrapte wat het zoo gaarne zelf had gegeten: den frisschen grasbos; boomen, jong en teer moesten onder de kracht van zijn hoefslag den dood sterven. Groote blokken steen slingerde het behendig van zich af. Zoo rende de groote ruiter met den hartstocht van den jager voort.

Het prachtige hert had zich laten zien, nu moest en zou hij het achterhalen. De keizer was zijn gevolg vër vooruitgekomen. Eindelijk evenwel gaf hij het op, het dichte geboomte belette hem de woedende jacht voort te zetten. Daar ontdekte zijn valkenoog een kalkoen, die rustig op en neer liep; hij spoedde er zich heen en bevond zich weldra op de rijke boerenerve van den ouden baas Jean Pierre Kloppers, die in zijn wapen een echte bonte koe had doen schilderen. Een trotsche pauw met haar schitterend blanken vederbosch liep hem statig tegemoet. Een jonge deern kwam fluks aanloopen om den vreemden jager te begroeten. Met één sprong was hij uit het zadel en reikte het meisje gul de hand. Zijn jachtgeweer overnemende plaatste zij het met de kolf op den grond, terwijl zij de tromp liet rusten op een hoogen birkwortel, die zijn prachtige bladeren over het grasperk vóór de hoeve uitspreidde.

Vervolgens plaats nemende op de houten tuinbank, die de kentekenen droeg van ouderdom, wachtte hij rustig de komst van het jachtgezelschap af. Hij nam een appel uit den zak en sneed dien met zijn jachtmes, van zeldzaam schoon hoornen heft voorzien, in stukken. De kleine Bernard, lieveling van het boerengezin, met het witte kinderschortje voor, kwam juist naar buiten, en op den vreemden heer toeloope, riep hij: „Hé, meneer, wat een mooi mes!”

„Dag ventje!” zei de keizer, „hier hebt ge wat beters, een geurigen perzik!”

Intusschen was het gezelschap genaderd. En de generaals Kirgener en Duroc behoorden tot de voorsten en juichten hun keizer toe. Deze hen wenkende bood hun ieder een appel aan, dien ze gretig aannamen. Duroc at smakelijk de vrucht op; Kirgener beet, schier flauw geworden door den langen rit, er hartstochtelijk in. Daar kwam ten slotte de boer zelf, in de wandeling de „Lange Pier” genaamd van wege zijn reuzengestalte, met zijn waardige huisvrouw.

„Willen de heeren niet binnenkomen, ik heb de tafel gereed staan, van ham en brood rijklijk voorzien, de ham kan al niet vetter wezen, — en geurige koffie; ja ook nog bier, als je wilt, in groote bekera van die men ons gegeven heeft op 't laatste feest.”

„De brem brandt!” Deze uitroep, die van de velden scheen te komen, bracht opeens stoornis. De rijke boer, have en goed hooger stellende dan de gasten, ijde naar buiten om zich te overtuigen van het gevaar.

De keizer de vrouw met zachte woorden troostende, legt ongemerkt eenige gouden penningen onder den grooten Bierpot. Ter eere echter van de jacht moet het gezelschap op verzoek der gastvrouw toch nog één beker ledigen. De officieren storten bekera tot den boorde toe in, en drinken het schuimende bier in enkele teugen uit. Daarop verliet het gezelschap de hoeve, hoe jammer de vrouw het ook vond.

Elders zouden ze wel weer een gastvrij oord vinden!

Uit dit stukje zoekte men zooveel mogelijk namen van *bekende Nederlanders*, b.v. letterkundigen, schilders, staatslieden, enz. Ter verduidelijking volgt hier een voorbeeld: „De jongen zat aan den weg; mondvoorraad had hij echter niet bij zich.” Een ieder zal aanstonds den hier vet gedrukten naam van den bekenden graaf *Edmond* opmerken.

Voor hen, die het grootst aantal namen weten op te sporen, worden uitgelooft vijf en twintig prijzen, bestaande uit *fraaie boekwerken*, elk ter waarde van één tot tien gulden.

Duidelijk geschreven inzendingen worden ingewacht onder motto: „Letterkunde” vóór 15 Nov. a.s. aan het Bureau van ons Blad.